

Київський університет імені Бориса Грінченка
Інститут мистецтв
Кафедра академічного та естрадного вокалу

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Проректор з науково-методичної та навчальної роботи

Олексій ЖИЛЬЦОВ
19 " 2020 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
АНСАМБЛЕВИЙ КЛАС

Спеціальності 025 «Музичне мистецтво» (Сольний спів)
другого (магістерського) рівня вищої освіти
Освітньо-професійної програми
підготовки магістра музичного мистецтва
025.00.02 Сольний спів

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
Ідентифікаційний код 02136554
Начальник відділу
моніторингу якості освіти
Програма № 2184/20

(підпис) (прізвище, ініціали)
« » 2020 р.

Київ – 2020 р.

Розробник: Кириленко Яна Олексіївна, доцент кафедри академічного та естрадного вокалу; Касяченко Марія Сергіївна, викладач кафедри академічного та естрадного вокалу.

Викладачі: Кириленко Яна Олексіївна, доцент кафедри академічного та естрадного вокалу

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри академічного та естрадного вокалу

Протокол від 27.08. 2020 року № 10

Завідувач кафедри _____ (Ю.В. Мережко)
(підпис)

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої (професійної/наукової) програми (керівником проектної групи) 025.00.02 Сольний спів
(назва освітньої програми)

_____.____.2020 р.

Гарант освітньої (професійної/наукової) програми
(керівник проектної групи) _____ (О.П. Опанасюк)
(підпис)

Робочу програму перевірено

_____.____.2020 р.

Заступник директора _____ (А.О. Таранник)

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__»__ 20__ р., протокол № ____

(підпис) (ПБ)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__»__ 20__ р., протокол № ____

(підпис) (ПБ)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__»__ 20__ р., протокол № ____

(підпис) (ПБ)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__»__ 20__ р., протокол № ____

(підпис) (ПБ)

на 20__/20__ н.р. _____ (_____), «__»__ 20__ р., протокол № ____

(підпис) (ПБ)

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання			
	денна		заочна	
«Ансамблевий клас»				
Вид дисципліни	<i>Нормативна</i>			
Мова викладання, навчання та оцінювання	<i>Українська</i>			
Загальний обсяг кредитів / годин	<i>3 / 180</i>		-	
Курс	<i>VI</i>			
Семестр	<i>11</i>	-	-	-
Кількість змістових модулів за розподілом:	<i>1</i>	-	-	-
Обсяг кредитів	<i>2</i>	-	-	-
Обсяг годин, у тому числі:	<i>60</i>	-	-	-
Аудиторні	<i>16</i>	-	-	-
Модульний контроль	<i>2</i>	-	-	-
Семестровий контроль	<i>30</i>	-	-	-
Самостійна робота	<i>12</i>	-	-	-
Форма семестрового контролю	<i>екзамен</i>	-	-	-

2. Мета та завдання навчальної дисципліни:

Дисципліна «Ансамблевий клас» спрямована на формування сучасної творчої особистості майбутнього фахівця. **Мета** курсу – підготовка естрадного співака-артиста до професійної діяльності, здатного самовиражатися в умовах колективної творчості, яка має:

- Інтегрування отриманими знаннями та навичками, використання їх в процесі творчої діяльності по створенню вокально-жанрових інтерпретацій, звукорежисерської практики обробки звуку.
- Вільне володіння майбутніми фахівцями навичками вокального ансамблевого виконавства.
- Застосування студентами базових знань провідних музично-теоретичних систем у педагогічній і диригентсько-виконавській діяльності.
- Ознайомлення студентів із різними творами для вокальних ансамблів і сучасними колективами, які виконують ці твори.
- Моделювання ансамблевого виконання через втілення різних стилів і жанрів.
- Уміння використовувати досвід відомих керівників у практичній роботі.
- Творче сприйняття нової інформації та вдале її використання під час роботи.
- Пропагування кращих зразків обробок українських народних пісень, джазового та сучасного музичного мистецтва.

Завдання навчальної дисципліни:

- Підготовка універсального, професійного, орієнтованого музиканта-виконавця, імпровізатора-інтерпретатора з адекватною творчою музично-художньою реакцією, здібного швидко вирішувати складні художні задачі в різних формах музикування.

- Оволодіння системою спеціальних музично-теоретичних, вокально-ансамблевих, диригентських знань, умінь і навичок.
- Організація та керування роботою колективу, виробляючи командну стратегію для досягнення поставленої мети.
- Вивчення найкращих зразків вокально-ансамблевої композиції різних напрямів з метою творчої переробки та використання у виконавстві.
- Співвідношення з іншими спеціальними суміжними дисциплінами.
- Виховання образно-асоціативного уявлення й мислення, художнього смаку, розуміння стилю виконуваних творів.
- Усвідомлення власної відповідальності за результат роботи в ансамблі.
- Розвиток навичок слухового самоконтролю як результату систематичних занять (уміння чути і трактувати свою партію як частину спільно виконуваного твору).
- Розширення музичного кругозору (виконання ансамблевого репертуару різних музичних стилів і жанрів, знайомство з творчістю професійних колективів).
- Виховання правильного стереотипу поведінки в колективі.
- Оперування професійною науково-мистецькою термінологією у фаховій діяльності.

Робоча навчальна програма з дисципліни «Ансамблевий клас» є нормативним документом Київського університету імені Бориса Грінченка, який розроблено кафедрою академічного та естрадного вокалу на основі освітньо-професійної програми «Сольний спів».

Методи роботи курсу «Ансамблевий клас» обираються відповідно до навчальної теми та залежать від індивідуальних цілей кожного студента.

Засоби навчання – нотний матеріал, аудіо-, відеоматеріали, підручники та навчальні посібники, методичні рекомендації й вказівки.

Формою контролю знань і вмінь студентів і курсу «Ансамблевий клас» є модульна контрольна робота та проведення семестрового контролю – екзамен (11 семестр). Складаються з:

- Написання самостійної творчої роботи за темами дисципліни.
- Інструментального та вокально-інтонаційного вивчення нотного матеріалу ансамблевих партитур – виконання напам'ять на вимогу комісії вокальної партії цього твору з диригуванням.
- Диригування одного обраного студентом репертуарного твору з урахуванням засобів музичної та диригентської виразності; здійснення його усної комплексної анотації; знаходження образно-емоційної програми інтерпретації й індивідуальний стиль виконання.
- Надання списку програми концертного виступу уявного вокального ансамблю з урахуванням усіх вимог і принципів побудови концертної програми.

Протягом проходження даного курсу у студентів мають бути сформовані наступні **програмні компетентності**:

Фахові програмні компетентності (спеціальні):

- створювати та реалізовувати власні художні концепції у виконавській діяльності, аргументовані знаннями музичних стилів та володінням вокально-ансамблевими техніками, прийомами та виконавськими методиками;
- здійснювати виконавську діяльність на базі професійних знань та навичок: демонстрація на музичному інструменті, ансамблевий спів, репетиційна робота та концертні виступи;
- самостійно створювати високохудожню інтерпретацію музичного твору;
- володіти мистецтвом формування і публічного виконання концертних програм;
- винаходити концепцію сценічно-театрального втілення концертної композиції;

- володіти почуттєвим звуковідтворенням та артистичністю, передавати образно-емоційну виразність при виконанні твору;
- застосовувати знання та вміння в процесі вирішення професійно-виконавських завдань.

Предметні програмні компетентності (вузько-профільні):

- знання основних напрямків і стилів вокально-ансамблевого мистецтва;
- оволодіння навичками роботи з одноголосними та багатоголосними партитурами;
- володіння засобами виконавської виразності під час колективного музикування, вокально-технічними навичками співу, емоційним звуковідтворенням, артистичністю;
- опанування модерновими прийомами щодо: голосової позиції та вокального дихання; саунда естрадного співака; тембрального забарвлення; засобів виконавської виразності; різноманітних штрихів;
- застосування у репетиційній роботі та виконавській діяльності технічних засобів звукозапису, уміння працювати в умовах студії;
- вміння працювати в колективі;
- відчуття монолітності хорового ансамблю в спільних устремліннях, розуміннях, бажаннях;
- здатність до виразного виконання вокально-ансамблевих творів під час концертів, оглядів;
- творче самовираження під час концертних виступів, креативність, сценічний імідж;
- володіння прийомами психічної саморегуляції.

Результати навчання за дисципліною

У процесі навчання студенти повинні оволодіти такими **знаннями**:

- методикою управління колективом;

- знати основні поняття курсу: ансамбль, партія, види та типи колективу, *divisi*, ланцюгове дихання, аколада, партитура, а *caprella*, стрій (мелодичний та гармонічний), види та форми поняття «ансамбль», нюанси, діапазон, теситура, тембр, художній ансамбль, дикція, артикуляція, орфоєпія, логічні паузи при співі, мозаїчний розбір твору, диригентська етика, тактування, диригентська сітка, ауфтакт, вокально-ансамблеві вправи, агогіка, вокальний слух, висока й низька співоча форманта, камертон;
- відати про вокальний саунд, вокальні виконавські стилі (Soul, Jazz, R&B, Reggae, Rock, Pop music, Alternative, Blues, Swing, Straight Funk тощо);
- розуміти літературний текст та образний зміст твору.

У процесі навчання студенти повинні оволодіти такими **вміннями**:

- володіти методами роботи з ансамблевими колективами, виконавськими можливостями вокальних партій, засобами музичної виразності, звуковедення та тембрального зіставлення;
- складати план роботи з вивчення твору;
- розподіляти завдання;
- працювати з вокальними творами або піснями різного рівня складності, аналізувати розділи музичної форми, мелодичні структури (фрази, мотиви); використовувати напрацьований матеріал з урахуванням контуру мелодичної лінії, ритмічної основи, функції основних звуків;
- мануально засвоювати партитури;
- працювати зі спеціальною літературою з метою отримання професійної інформації;
- набути можливостей пристосувати ансамблеву композицію до конкретного вокального колективу;
- висловлювати свої думки та відстоювати свою точку зору;
- використовувати свої знання у практичній роботі;

- активізувати творчу фантазію, спрямовану на втілення власного задуму щодо виявлення сценічно-видовищних ресурсів композицій.

Програмні результати навчання:

- володіння емоційним виконанням, виразною мімікою, артистичністю;
- володіння єдиною манерою звукоутворення під час співу;
- володіння навичками ансамблевого музикування;
- читання партитури з листа;
- знання репертуару з курсу;
- знання особливостей концертно-виконавської діяльності.

Програмні вимоги

Програма «Ансамблевий клас» спрямована на професійне становлення учасника вокального ансамблю, передбачаючи: вдосконалення у студентів набутих умінь і навичок ансамблевого співу, вивчення складних за гармонічним і поліфонічним викладом вокально-хорових творів, розвиток мелодичного, гармонічного, тембрального слуху, органічного поєднання індивідуальної вокальної техніки з майстерністю ансамблевого виконання, розвиток ритму, внутрішньо-слухових уявлень, художнього смаку, артистичності, емоційності, естетичного сприйняття творів різних напрямів та стилів, виконавського аналізу колективного музикування.

Підготовка виконавського аналізу допоможе студентові оволодіти професійними навичками, які знадобляться і під час складання Державного екзамену з методики роботи з вокальним ансамблем, і в подальшій професійній діяльності.

Під час виховання навичок доцільно:

- формувати стійкий інтерес до вокального виконавства й до процесу навчання;

- виховувати музично-образне мислення, що пов'язане із засвоєнням багатьох елементів вокальної техніки в сукупності музично-образного ладу творів, визначених навчальною програмою;
- застосовувати вокальні вправи, спрямовані на розвиток вокально-ансамблевої техніки;
- виявляти та розпізнавати засоби музичної виразності, а також застосовувати їх в практичній виконавській діяльності;
- розвивати художній смак та усвідомлене сприйняття музики в процесі вивчення творів.

Підбір ансамблевих творів здійснюється керівником колективу згідно навчального плану, тематичних концертів, оглядів, конкурсів і фестивалів. Керівник ансамблю визначає кількість вивчення ансамблевих творів та їх складність залежно від здібностей і вокальних можливостей співаків.

За умови продовження карантину, викладання навчальної дисципліни у **дистанційному форматі** відбуватиметься за допомогою відеокommунікаційних платформ Zoom і Skype, мобільного додатку Viber тощо. Начальна програма дисципліни «Ансамблевий клас» забезпечена електронним навчальним курсом (<https://elearning.kubg.edu.ua/course/view.php?id=6974>), форми контролю можуть перевірятися за потреби дистанційно.

), форми контролю можуть перевірятися за потреби дистанційно.

4. Структура навчальної дисципліни

Тематичний план для денної форми навчання

Назви змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт						
		Аудиторна:					модульний контроль	самостійна
		лекції	семінари	практичні	лабораторні	семестровий		
Модуль I. Змістовий модуль 1 (VI курс, XI семестр) Особливості роботи керівника вокального ансамблю. Організаційно-творча та навчально-виховна роботи у ньому.								
Тема 1. Засоби диригентської виразності	4			2				2
Тема 2. Диригентська етика й естетика	4			2				2
Тема 3. Добір репертуару	8			4				4
Тема 4. Проведення репетицій і концертних виступів	6			4				2
Тема 5. Самоврядування в ансамблі	6			4				2
Модульний контроль	2						2	
Семестровий контроль	30					30		
Підготовка та проходження контрольних заходів		екзамен						
Усього	60			16		30	2	12

5. Програма навчальної дисципліни

Модуль I

Змістовий модуль 1.

Особливості роботи керівника вокального ансамблю.

Організаційно-творча та навчально-виховна роботи у ньому.

Тема 1. Засоби диригентської виразності

Сучасний диригент – людина освічена, із широким колом інтересів, педагог, психолог, організатор музичного життя. Професійна майстерність сучасного керівника камерного колективу повинна засвідчувати високий рівень

мануальної техніки, культури ансамблевого інтонування, вокально-ансамблевого слуху, слухової уваги, володіння музичним інструментом, власного трактування твору.

Для виконання цього завдання необхідно оволодіти знаннями, вміннями та навичками передачі в диригентському жесті темпу твору, динаміки, метроритму, характеру звуковедення, фразування, кульмінації, фермат, планів, діапазонів, позицій рук, амплітуди та насиченості жесту, диференціації рухів, маси точки тощо.

Диригентський жест є унікальним явищем, бо він одночасно конструює, інтонує, втілює музичний образ, емоційно впливає, що вказує на його спільність з художньо-виразними засобами музичного мистецтва. Так само як і композитор, диригент за допомогою мануальної жестикуляції «різьбить» форму музичного твору; як виконавець – він ініціює та контролює звучання, інтонує музичний текст; як інтерпретатор – він створює умовну мануальну модель музики, володіє емоційним змістом і впливом на виконавців і слухачів.

Основні поняття теми: темпоритм, динаміка, маса точки, внутрішньодольова пульсація, диригентський жест.

Тема 2. Диригентська етика й естетика

Етичну сторону творчого процесу кожного диригента-практика підстерігає небезпека виникнення суто особистих, суб'єктивних висновків. Тим не менш, незважаючи на безліч ситуацій, що викликають ту чи іншу реакцію диригента на поведінку учасників ансамблю, існують непорушні норми, вірність яких давно доведена життям. Вони ґрунтуються на моральних критеріях, суспільних і моральних ідеалах, на поняттях добра та зла, справедливості й несправедливості, честі, совісті, порядності, принциповості, обов'язку, відповідальності, взаємної поваги один до одного.

Дисципліна – необхідна умова ефективності будь-якої діяльності, тим більш колективної та творчої. Вона прищеплює навички організованої поведінки в процесі праці, виховує активне ставлення до нього, виробляє

здатність підпорядковувати приватне громадському, пробуджує повагу до праці колективу.

Диригентська етика мусить збагачуватися завдяки навичкам інтуїтивного спілкування, наявності комплексу вольових якостей, володінню професійною мовою.

Основні поняття теми: естетика, етика, внутрішня та зовнішня дисципліна, диригентська влада, справедливість, поліфункціональність діяльності.

Тема 3. Добір репертуару

При відборі репертуару керівник, насамперед, спирається на принципи, які сформувалися за довгі роки розвитку музичної педагогіки. Це принципи ідейності, художності, народності твору; принципи проходження загально педагогічним установкам, відповідності віковим складом колективу, обумовленості відбору особливостями даного виду музичної діяльності та багато інших. «Збірним» принципом можна вважати підпорядкування відбору репертуару навчально-виховним завданням. Спираючись на принципи виховання, навчання і розвитку, важливий принцип контрастності при формуванні програми колективу.

У підборі репертуару важливу функцію має принцип посильності і поступового ускладнення репертуару, без якого не можливий професійний ріст колективу. Репертуар повинен бути посильним для виконання співаками, а його виконання приносити задоволення, а не постійна напруга. Ускладнення репертуару повинно проходити тільки з плином певного часу і супроводжуватися тривалої підготовчої вокально-ансамблевої роботою.

Специфіка підбору репертуару: 1) ансамбль враховує індивідуальні вокальні можливості учасників; 2) виступ ансамблю без диригента; 3) культивування своєрідності кожного тембру, не втрачаючи при цьому ансамблевої енергетики звучання; 4) велика концентрація уваги, слухова активність й ясне, точне звучання кожного голосу; 5) індивідуальна та колективна творчість; 6) мобільність, інтонаційно-вокальна досконалість звучання голосів виконавців, емоційність та психологічна витонченість;

8) невід'ємність від елементів сценічної дії та набуття навичок акторської майстерності.

Основні поняття теми: стилістичний зміст репертуару, специфіка підбору репертуару, короткий стильовий аналіз композиції для вокального ансамблю, групи стилістичних пластів репертуару.

Тема 4. Проведення репетицій і концертних виступів

У репетиційній роботі необхідно прагнути до подолання технічних вокально-хорових труднощів виконання – це інтонаційна чистота, ритмічна точність, штрихова єдність, правильне фразування, динаміка, темп. Перш за все, слід домогтися точності відтворення музичного тексту, ритмічного малюнка, дихання, позиції, манери співу, роботи резонаторів, синхронності звучання. Потім уточнюються штрихи та прийоми їх звуковидобування, дикційні норми, кульмінації та їх види, виконавська деталізація темпу й агогіки, вплив тембру на відтворення авторського задуму твору, образно-емоційна палітра, стилістичне відчуття творів, баланс зі студійним записом аранжування. Наступним етапом реалізації матиметься виконавський план й єдиний виконавський стиль.

На репетиціях також належить користуватися звукопідсилювальною апаратурою й умінно орієнтуватися в будь-яких акустичних умовах залу, займатися пошуком студійних експериментів, просторово-звуковим образом.

Заключним етапом великої підготовчої роботи колективу є генеральна репетиція. Всі помилки та неточності, які виявилися на генеральній репетиції, повинні бути усунені.

Принципи побудови концертної програми: йти по наростаючій; відкривати та закривати найбільш вирашними виступами; дотримуватися принципу контрастності; мати закінчений вигляд; відповідати темі чи формі.

Концертний виступ – це підбиття підсумків, свято, що прийшло на зміну кропіткої репетиційної роботи.

Основні поняття теми: концерти поточні, звітні, святкові, ювілейні, за місцем проведення – стаціонарні, виїзні, за кількістю учасників – сольні,

групові, колективні, зведені, за способом побудови програми – тематичні, збірні, театралізовані, генеральна репетиція, концертний виступ.

Тема 5. Самоврядування в ансамблі

Основною метою в роботі над твором є якісне «співання» музичного матеріалу, а також проникнення в суть твору з допомогою детальної шліфовки виконання, що в свою чергу спрямоване на формування виконавського задуму. Випускники розучують програму під керівництвом викладача. Педагог спостерігає за роботою студента та коригує його заняття. Програми студентів «обкатуються» в ході концертної діяльності під управлінням керівника й випускників.

Самоврядування є основним змістом всієї творчої діяльності студента. Необхідно уявити та пройти всі етапи, працюючи над партитурою – від розучування нотного й літературного тексту та слухання бажаного звучання твору внутрішнім слухом до моменту виконання твору на естраді.

Розрізняються три етапи репетиційної роботи – підготовчий, репетиційний, концертний. Три рівня творчої діяльності – смисловий, змістовний, несвідомий. Три методи художньої роботи над композицією – відпрацювання твору, синтез змісту та засобів музичної виразності, кожна репетиція як концертний виступ.

Підготовчі етапи до самоврядування складаються із вільного прочитання нотного тексту, створення умов для адекватного авторського задуму інтерпретації твору, критичного аналізу виконаної роботи, використання набутого досвіду, вибудовування логічної послідовності циклу діяльності, чіткого уявлення про основні етапи роботи над музично-виразними засобами, підпорядкування технічного й художнього емоційному тощо.

Темпоритм репетиції – це ряд об'єднаних різноманітних швидкостей ведення заняття, що гармонійно поєднуються в одне ціле та створюють усілякі градації настрою.

Основні поняття теми: самоврядування, три етапи репетиційної роботи, три рівня творчої діяльності, три методи художньої роботи, підготовчі етапи, темпоритм.

6. Контроль навчальних досягнень

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів денної форми навчання

Вид діяльності студента	Максимальна к-сть Балів за одиницю	кількість одиниць	максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	-	-	-
Відвідування семінарських занять	-	-	-
Відвідування практичних (лабораторних) занять	1	8	8
Робота на семінарському занятті	-	-	-
Робота на практичному (лабораторному) занятті	10	8	80
Лабораторна робота (в тому числі допуск, виконання, захист)	-	-	-
Виконання завдань до самостійної роботи	5	5	25
Виконання модульної роботи	25	1	25
Виконання ІНДЗ	-	-	-
Разом		-	138
Максимальна кількість балів: $138 + 473$ (V к. X с.) = 611			
Розрахунок коефіцієнта: $611:60 = 10,18$ – за змістовий модуль 1 (екзамен)			

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання денної форми навчання

№ з/п	Зміст завдання	Кількість годин	Кількість балів
Модуль I. Змістовий модуль 1 (VI курс, XI семестр) Особливості роботи керівника вокального ансамблю. Організаційно-творча та навчально-виховна роботи у ньому.			
1.	Засоби диригентської виразності	2	5
2.	Диригентська етика й естетика	2	5
3.	Добір репертуару	4	5
4.	Проведення репетицій і концертних виступів	2	5

5.	Самоврядування в ансамблі	2	5
	Усього	12	25

Перевірка виконання студентами самостійної роботи, а також її оцінювання здійснюватиметься в процесі аудиторної роботи. Кількість балів залежатиме від дотримання таких вимог:

- своєчасності виконання самостійної роботи;
- повноти й якості її виконання;
- активності, ініціативності та творчого підходу в здобутті знань та практичних умінь.

6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання

Модульний контроль проводиться у формі перевірки наданої самостійної письмової творчої роботи за темами дисципліни з урахуванням усіх вимог і рекомендацій, опанованого студентами впродовж семестру. Максимальна кількість балів – 25.

Критерії оцінювання	Бали
За бездоганний музично-теоретичний і виконавський аналіз без суттєвих помилок.	21-25 балів
За наявність у виконавському аналізі певних помилок, пов'язаних з чи то з невірним визначенням форми твору або тональності, чи за не вказані важливі деталі гармонічної фактури твору.	11-20 балів
За наявність значних теоретичних та технічних помилок у кожному з вище вказаних пунктів виконавського аналізу.	0-10 балів
Максимальна кількість балів: 25	

6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання

Форми проведення семестрового контролю – Екзамен (11 семестр) складається з:

- Інструментального та вокально-інтонаційного вивчення нотного матеріалу ансамблевих партитур – виконання напам'ять на вимогу комісії вокальної партії цього твору з диригуванням.

- Диригування одного обраного студентом репертуарного твору з урахуванням засобів музичної та диригентської виразності; здійснення його усної комплексної анотації; знаходження образно-емоційної програми інтерпретації й індивідуальний стиль виконання.
- Надання списку програми концертного виступу уявного вокального ансамблю з урахуванням усіх вимог і принципів побудови концертної програми.

Критерії оцінювання

Оцінка	Значення оцінки
36-40	Бездоганне знання вокальних партій репертуару ансамблю, точне інтонаційне їх відтворення, виразне художнє виконання, зразкове володіння вокально-ансамблевим звуком, якісний показ володіння штрихами (<i>legato, staccato, marcato</i>); чітке емоційне диригування партій; повне нотне забезпечення репертуару; вільне користування професійною термінологією при демонстрації твору; детальний теоретично-виконавський аналіз твору з репертуару ансамблю, запропонованого комісією
32-35	Достатньо високий рівень знань вокальних партій репертуару ансамблю в межах обов'язкового матеріалу, інтонаційне їх відтворення та виконавський аналіз твору з репертуару ансамблю, запропонованого комісією, без суттєвих помилок; наявність більшої частини нотного матеріалу репертуару ансамблю
25-31	В цілому добре знання вокальних партій репертуару ансамблю, проте з окремими інтонаційними та ритмічними погрішностями; наявність більшої частини нотного матеріалу репертуару ансамблю; стислий виконавський аналіз твору з репертуару ансамблю, запропонованого комісією
21-24	Посередній рівень знань вокальних партій репертуару ансамблю із значною кількістю помилок, часткове подолання інтонаційних та ритмічних труднощів у партіях вокального ансамблю; часткове забезпечення нотним матеріалом репертуару ансамблю; поверхневий виконавський план запропонованого комісією твору

11-20	Мінімально можливий допустимий рівень знань вокальних партій репертуару ансамблю із значною кількістю недоліків та помилок; часткове забезпечення нотним матеріалом репертуару ансамблю; поверхневий виконавський план запропонованого комісією твору
1-10	Невміння відтворити більшу частину вокальних партій репертуару ансамблю, неточне інтонування, невірна вокальна співацька позиція, слабка координація між голосом і слухом; відсутність більшої частини нотного матеріалу репертуару ансамблю; безпорадність у розробці виконавського плану твору, запропонованого комісією

6.5. Орієнтовний перелік питань для семестрового контролю

Не передбачено у зв'язку зі специфікою даної навчальної дисципліни.

6.6 Шкала відповідності оцінок

	Оцінка у балах	Критерії оцінювання навчальних досягнень студентів
A	90 - 100	Відмінно – відмінний рівень знань в межах обов'язкового матеріалу, з можливими незначними помилками. Глибоке і повне опанування змісту навчального матеріалу, в якому студент легко орієнтується, володіє понятійним апаратом, Здатний пов'язувати теорію з практикою, вирішувати
B	82 - 89	Дуже добре – достатньо високий рівень знань в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих помилок. За повне засвоєння навчального матеріалу, володіння понятійним апаратом, орієнтування у вивченому матеріалі, свідоме використання знань для вирішення практичних завдань,
C	75 -81	Добре – в цілому добрий рівень знань з незначною кількістю помилок. Засвоєний навчальний матеріал, володіння понятійним апаратом, орієнтування у вивченому матеріалі, свідоме використання знань для вирішення практичних завдань. грамотний виклад відповіді, але в змісті і формі
D	67 - 74	Задовільно – посередній рівень знань із значною кількістю недоліків. Зазнання і розуміння основних положень навчального матеріалу, при цьому студент допускає неточності у визначенні понять та при використанні знань
E	60 - 66	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань. Не повне опанування програмного матеріалу, що задовольняє мінімальні критерії.

FX	35 - 59	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання. Студент має розрізнені, безсистемні знання, не вміє виділяти головне і другорядне, допускається помилок у визначенні понять, перекручує їх зміст, хаотично і невпевнено викладає, не може використовувати знання при вирішенні практичних завдань.
F	1 - 34	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань, що вимагає повторного вивчення дисципліни.

7. Навчально-методична карта дисципліни денної форми навчання.

Модуль	Змістовий модуль 1. Ансамбль як творчий колектив				
Кількість балів за модуль	138				
Заняття	1	2	3	4	5
Годин	2	2	4	4	4
Назва навчального модуля (практичне заняття) – 88 б.	Засоби диригентської виразності (10+1)*1= 11 б.	Диригентська етика та естетика (10+1)*1= 11 б.	Добір репертуару (10+1)*2= 22 б.	Проведення репетицій та концертних виступів (10+1)*2 = 22 б.	Самоврядування в ансамблі (10+1)*2= 22 б.
Самостійна робота – 25 б.	5 б.	5 б.	5 б.	5 б.	5 б.
Види поточного контролю – 25 б.	Модульна контрольна робота – 25 б.				
Підсумковий контроль	екзамен				
Всього:	Загальна кількість балів – 611 Коефіцієнт – 10,18				

8. Методичне забезпечення

1. Робоча навчальна програма.
2. Збірки творів для вокальних ансамблів.
3. Навчально-методична література.
4. Акустична система, CD – програвач, фортепіано.

9. Рекомендована література

Основна

1. Бенч-Шокало О. Український хоровий спів. Актуалізація звичаєвої традиції : навч. посібник / О. Бенч-Шокало — К. : Ред. журн. «Український світ», 2002. — 440 с.
2. Болгарський А.Г., Сагайдак Г.М. Хоровий клас і практика роботи з хором: навчальний посібник для музично-педагогічних відділень педагогічних училищ. — К.: Муз. Україна, 1987. — 239 с.
3. Гулеско І. Національний хоровий стиль : навч. посібник / І. Гулеско. — Харків : ХДІК, 1994. — 108 с.
4. Дем'янюк Н. Ю. Основи хорознавства і методики роботи з хором: навчальний посібник для студентів середніх спеціальних і вищих закладів освіти / Н. Ю. Дем'янюк. — Полтава: ПДПУ, 2004. — 96 с.
5. Дмитревський Г. Хорознавство і керування хором. Елементарний курс. — К.: Музлітература, 1961, 95 с.
6. Живов В. Л. Хоровое исполнительство: Теория. Методика. Практика : учеб. пособие / В. Л. Живов. — М. : Владос, 2003. — 272 с. — (Учебное пособие для вузов).
7. Казачков С. А. Дирижер хора — артист и педагог / С. А. Казачков. — Казань, 1998. — 253 с.
8. Кириленко Я. О. Сценічна репрезентативність як атрибут концертно-хорового жанру: на шляху до створення хорового театру // зб. наук.

праць. Актуальні проблеми історії, теорії та практики художньої культури : [зб. наук. праць, ; вип.. XXXIII]. – К. : Міленіум, 2014. С. 111 – 120.

9. Кокарева Е. О. Основи диригентської підготовки : навч.-метод. посібник / Е. О. Кокарева. – Кривий Ріг: КП ДВНЗ «КНУ», 2015. – 232 с.

10. Колесникова Н. А. Основы теории и методики обучения дирижированию : учеб.-метод. пособие / Н. А. Колесникова ; гос. ун-т имени Александра Григорьевича и Николая Григорьевича Столетовых. — Владимир : Изд-во ВлГУ, 2012. — 351 с.

11. Колесса Н. Ф. Основы техники дирижирования / Н. Ф. Колесса. — К. : «Муз. Україна», 1981. — 208 с.

12. Коломоєць О. М. Хорознавство: навчальний посібник для студентів вузів / О. М. Коломоєць. — К.: Либідь, 2001. — 168 с.

13. Кузнецов Ю. М. Эмоциональная выразительность хора (экспериментально-теоретическое исследование) : автореф. дис. на соискание учен. степени канд. искусствоведения : спец. 17.00.02 «Музыкальное искусство» / Ю. М. Кузнецов ; Моск. гос. конс. им. П. И. Чайковского. — М., 1996. — 22 с.

14. Лабойко С. Хоровий спів / С Лабойко. — К. : Фоліо, 2000. — 520 с.

15. Левандо П. Хоровая фактура. – Ленинград, «Музыка», 1984.

16. Лиманський П.Т., Тягло Є.І. Вокально-хорова робота вчителів музики у дитячому хорі. – Полтава: ПДШ, 1997, 74 с.

17. Люш Д. Развитие и сохранение певческого голоса / Д. Люш. — К.: Муз. Украина, 1988. — 108 с.

18. Мусин И. О воспитании дирижера : Очерки. — Л. : Музыка, 1987. — 247 с., нот.

19. Ольхов К. Теоретические основы дирижерской техники / К. Ольхов. — 2-е изд. — Л.: Музыка, 1984. — 160 с.

20. Пігров К. Керування хором : навч. посібник / К. Пігров. — К. : Держвидав. образотв. мистецтва і муз. літ., 1956. — 182 с.

21. Прокопов С. Н. Очерки по методике детского хорового

воспитания и образования (для ДМШ и ДШИ) / Прокопов С. Н. — Харьков, 1990. — 33 с.

22. Прянишников И. П. Советы обучающимся пению / И. П. Прянишников. — М. : Музыка, 1958. — 10 с.

23. Пучко-Колесник Ю. В. Діяльність диригента-хормейстера як соціокультурний феномен : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. мистецтвознавства : спец. 26.00.01 «Теорія та історія культури» / Ю. В. Пучко. — К., 2009. — 18 с.

24. Самая Т. В. Вокальне мистецтво естради як чинник культурного життя України другої половини ХХ – початку ХХІ століття. – : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. мистецтвознавства : спец. 26.00.01 «Теорія та історія культури» / Т. В. Самая. — К., 2017. — 19 с.

25. Серганюк Л. І. Методика аналізу хорових творів : навчально-методичний посібник для викладачів і студентів вищих навчальних закладів / Л. І. Серганюк. — Івано-Франківськ : Прикарп. нац. ун-т ім. В. Стефаника, 2015. — 191 с.

26. Сивизьянов А. Проблема мышечной свободы дирижера хора : [начальное обучение] / А. Сивизьянов. — М. : Музыка, 1983. — 55 с., нот.

27. Сирятська Т. О. Виконавська інтерпретація в аспекті психології особистості музиканта-артиста : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. мистецтвознавства : 17.00.03 «Музичне мистецтво» / Т. О. Сирятська. — Харків, 2008. — 18 с.

Допоміжна

1. Байда Л. А. Театралізація хорового твору як аспект виконавської інтерпретації / Л. А. Байда // Наукові записки. Педагогічні та історичні науки : збірник наук. статей. — К. : Вид-во НПУ ім. М. П. Драгоманова, 2010. — Вип. 88. — С. 3–9.

2. Билогубка А. Взаимосвязь музыки и текста в интерпретации хоровых произведений : автореф. дис. на соискание учен. степени канд. искусствоведения / А. Билогубка ; Киев. гос. конс. им. П. И. Чайковского. —

М., 1985. — 22 с.

3. Іваницький А. Українська народна музична творчість. — Київ, «Музична Україна», 1990.

4. Каушнян Я. М. Вокаліз в українській музиці: традиції та жанрово-стилістичні новації: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. мистецтвознавства : спец. 17.00.03 «Музичне мистецтво» / Я. М. Каушнян — Харків., 2019. — 22 с.

5. Кириленко Я. О. Функції творчої особистості диригента-інтерпретатора як основа хорової вистави // Мистецтвознавчі записки : зб.наук.праць. — Вип.24, 2013 — Київ, Міленіум. — С. 105 – 112.

6. Колодуб І. С. О народнопесенных традициях украинской вокальной школы. — К.: Муз. Україна, 1984, 87 с.

7. Лисенко М. Про народну пісню і народність в музиці. — К., Мистецтво”, 1955.

8. Мостова Ю. Театралізація хорових творів як метод художньої інтерпретації : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. мистецтвознавства : спец. 17.00.01 «Теорія та історія культури» / Ю. Мостова ; ХДАК. — Харків, 2003. — 20 с.

9. Наумова Л. М. Видовище як феномен культури. Філософський аспект : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. філософ. наук : спец. 09.00.04 «Філософія культури» / Л. Наумова ; Харк. нац. ун-т ім. В. Н. Каразіна. — Харків, 2004. — 18 с.

10. Станіславська К. І. Явище хорової театралізації у сучасній музичній культурі / К. І. Станіславська [Електронний ресурс]. — Режим доступу : http://www.rusnauka.com/8_DN_2011/MusicaAndLife/5_82154.doc.htm.

11. Яценко Л. Українське народне багатоголосся. Видавництво Академії наук Української РСР. — Київ, 1962.

Інформаційні ресурси

Електронні ресурси, нотні бібліотеки в мережі:

1. <http://hor.by>

2. [http: www.nlib.org.ua/parts/hor.html](http://www.nlib.org.ua/parts/hor.html)
3. [http: //videopartitura/ru/cat/hor](http://videopartitura.ru/cat/hor)
4. <https://www.belcanto.ru/>
5. <http://notes.tarakanov.net/>
6. <https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%90%D0%BD%D1%81%D0%B0%D0%BC%D0%B1%D0%BB%D1%8C>

[D0%BC%D0%B1%D0%BB%D1%8C](https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%90%D0%BD%D1%81%D0%B0%D0%BC%D0%B1%D0%BB%D1%8C)